

FUNDACJA
mercury

Tytuł modelu: Sprawny pracownik

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

1. Obszar innowacji

W tym miejscu należy opisać, czego innowacja dotyczy: współpracy z pracodawcami, mobilności osób niepełnosprawnych, nowych narzędzi pracy z niepełnosprawnymi – zgodnie z zapisami specyfikacji innowacji – maks. 1000 znaków ze spacjami.

Innowacja jest nowym narzędziem wspomagającym aktywizację zawodową osób z niepełnosprawnością intelektualną i/lub sprzężoną – uczniów i absolwentów szkół zawodowych specjalnych oraz przysposabiających do pracy, którzy nie są w stanie zdać egzaminu zawodowego przed OKE. Ww. uczniowie kończący szkołę w ok. 90% pozostają bez zatrudnienia. Jedną z przyczyn jest fakt, iż otrzymują jedynie świadectwo ukończenia – bez posiadania kwalifikacji zawodowych (co jest wymagane po reformie szkolnictwa zawodowego). Uczniowie ci mogą wykonywać proste prace pomocnicze. Jednak oni, ich rodzice oraz pracodawcy nie mają informacji, co ci absolwenci konkretnie potrafią robić, jakie mają umiejętności i predyspozycje i na jakich stanowiskach mogą pracować.

Jeśli w ogóle została przeprowadzona ich diagnoza zawodowa, to skupia się ona na przeciwwskazaniach do wykonywania konkretnych prac i zawodów. Brakuje diagnozy pozytywnej.

2. Dane autora innowacji

1	Nazwa /Nazwa grupy	Fundacja „Wałbrzych 2000”
2	Adres siedziby	58-309 Wałbrzych ul. Wrocławska 53
3	Dane kontaktowe (telefon, adres e-mail)	Tel. 74 843 45 62 e-mail: biuro@walbrzych2000.pl
4	Strona www, profil na portalach społecznościowych	www.walbrzych2000.pl

3. Użytkownicy innowacji

W tym miejscu należy opisać, kto może zostać użytkownikiem innowacji, jakie podstawowe cechy powinien posiadać potencjalny użytkownik i kto był użytkownikiem na etapie testowania. (maks. 800 znaków).

Użytkownikami innowacji mogą być:

- placówki kształcenia zawodowego specjalnego, dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i sprzężoną oraz niedosłyszających i niedowidzących;
- organizacje zajmujące się aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych;
- agencje zatrudnienia i agencje pracy tymczasowej;
- poradnie psychologiczno-pedagogiczne prowadzące poradnictwo zawodowe dla uczniów omawianych szkół.

4. Odbiorcy innowacji

*W tym miejscu należy opisać do jakich konkretnie odbiorców innowacja jest skierowana. Proszę opisać cechy wyróżniające odbiorców/potencjalnych odbiorców od pozostałych grup. Proszę opisać, jakie narzędzie do odbiorców zostały zastosowane.
(min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)*

Odbiorcami innowacji są:

1. uczniowie ostatniej klasy szkoły zawodowej specjalnej dla niepełnosprawnych intelektualnie – ci, którzy nie przystępują do egzaminu zewnętrznego potwierdzającego kwalifikacje zawodowe (przed OKE);
2. uczniowie kończący szkoły przysposabiające do pracy (w praktyce są to niepełnosprawni intelektualnie w głębszych stopniach oraz z niepełno sprawnościami sprzężonymi);
3. uczniowie kończący szkoły zawodowe specjalne dla niedosłyszających, niedowidzących – nieprzystępujący do egzaminu zawodowego przed OKE.

5. Skrócony opis innowacji

W tym miejscu należy opisać, na czym polega innowacja, czym testowane rozwiązanie różni się od praktyki dotychczas stosowanej w Polsce. (min. 800 znaków, maks. 1200 znaków)

Innowacja polega na stworzeniu i wykorzystaniu nowego narzędzia wspomagającego aktywizację zawodową uczniów kończących szkoły zawodowe specjalne oraz szkoły przysposabiające do pracy – tych spośród uczniów, którzy nie przystępują lub nie są w stanie zdać zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną.

Uczniom tym a także ich potencjalnym pracodawcom brakuje szczegółowych informacji – co dany absolwent potrafi robić, jakie prace wykonywać i na jakim stanowisku pracy pracować oraz jakie ma predyspozycje. Dla pracodawcy nie jest ważne świadectwo ukończenia szkoły

przysposabiającej do pracy – pomocnik kucharza, ale opis konkretnych umiejętności (np. obierania warzyw, posługiwania się elektryczną maszynką do mięsa, czytania receptur) oraz predyspozycji (np. dbałość o czystość, dokładność, punktualność). Natomiast dla ucznia i jego rodziny ważne będą informacje – gdzie są potrzebne takie umiejętności i predyspozycje, np. nie tylko w restauracjach, ale np. w szkolnych stołówkach, przedszkolach, domach opieki, DPS-ach.

Innowacja polega na przeprowadzeniu pełnej pozytywnej diagnozy ucznia, obejmującej:

- jego szczegółowe umiejętności zawodowe – opracowanej we współpracy z opiekunem praktyk i nauczycielem zawodu;
- jego predyspozycje i umiejętności miękkie przydatne na rynku pracy – opracowane we współpracy z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, doradcą zawodowym, itp.
- wskazanie stanowisk pracy i potencjalnych pracodawców na lokalnym rynku pracy, gdzie ww. umiejętności i predyspozycje byłyby przydatne.

Omawiana diagnoza ma formę zbliżoną do dokumentu CV-Europass (profil kompetencji i umiejętności) + wskazówki co do potencjalnych miejsc pracy.

Różnica w stosunku do dotychczasowej praktyki:

Obecnie uczniowie omówieni powyżej otrzymują jedynie świadectwo ukończenia danej szkoły bez potwierdzenia kwalifikacji zawodowych. Ich diagnoza zawodowa opiera się jedynie na diagnozie negatywnej – to jest przeciwwskazaniach zawodowych. Ewentualnie, gdy pracownicy szkoły pomagają im w opracowaniu CV ma ono charakter standardowy – bez szczegółowego opisu umiejętności i predyspozycji.

6. Produkt/ innowacji oraz jego elementy składowe

W tym miejscu należy opisać czym jest produkt innowacji oraz co składa się na produkt innowacji. (maks. 1000 znaków)

Produktem innowacji jest:

1. WZÓR poszerzonego, rozbudowanego CV (na wzór EUROPASS) wymienionych uczniów/absolwentów z uwzględnieniem szczegółowego opisu umiejętności i predyspozycji oraz kompetencji miękkich przydatnych na rynku pracy – sposób tworzenia tego wzoru zawierający kwestionariusze, wywiady i ankiety z nauczycielami zawodu, wychowawcami, itp.
2. WZÓR listy potencjalnych miejsc i stanowisk pracy, w których wykorzystuje się dane umiejętności i predyspozycje – wraz ze wskazówkami dla doradcy zawodowego/pedagoga szkolnego w zakresie tworzenia takiej listy.

7. Jakościowy opis produktu/ów innowacji oraz elementów składowych (Załączniki)

8. Opis problemu, na który innowacja odpowiada

W tym miejscu należy opisać jaki konkretny problem innowacja rozwiązuje. W jaki sposób i na ile na etapie testowania udało się zniwelować problem (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami).

Problem: część absolwentów szkół zawodowych specjalnych i szkół przysposabiających do pracy nie jest w stanie zdać zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną. Otrzymują oni wówczas świadectwo ukończenia ww. szkoły, które po reformie szkolnictwa zawodowego jest praktycznie bez wartości. Dotyczy to głównie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, z niedowidzeniem, niedosłuchem. Osoby te mogą posiadać umiejętności i predyspozycje przydatne na rynku pracy. Na przykład osoby z głębszą niepełnosprawnością intelektualną dobrze sprawdzają się w prostych monotonnych pracach (składanie kartonów, pakowanie, prasowanie pościeli, itp.), są dokładne i nie nudzą się wykonywaniem powtarzalnych czynności. Dla potencjalnego pracodawcy takiej osoby przydatny jest opis konkretnych umiejętności (np. ścielenie łóżek, składanie pościeli) oraz predyspozycji tych osób (punktualność, komunikatywność, dokładność). Opisu takiego nie ma ani w CV ani na świadectwie ukończenia szkoły.

Dodatkowo uczniowie ci (oraz ich rodziny) nie zawsze wiedzą, na jakich stanowiskach pracy oraz w jakich firmach ww. umiejętności i predyspozycje byłyby przydatne. Stąd potrzeba opracowania dla każdego ucznia indywidualnego „podręcznika” szukania pracy i poruszania się na lokalnym rynku.

Na etapie testowania udało się rozwiązać ww. problemy. Jednakże należy wskazać na bariery:

1. część rodzin uczniów jest niechętna wszelkiej aktywizacji zawodowej swojego dziecka;
2. nie u wszystkich uczniów wskazanych jako grupa docelowa uda się przeprowadzić diagnozę pozytywną, tj. znaleźć umiejętności i predyspozycje przydatne na rynku pracy.

9. Opis spodziewanego efektu zastosowania produktu

W tym miejscu należy opisać jaki konkretny problem innowacja rozwiązuje. W jaki sposób i na ile na etapie testowania udało się zniwelować problem. Chodzi o to, jakich efektów może spodziewać się użytkownik i odbiorca – po zastosowaniu omawianej innowacji. (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Innowacja złagodziła występujące u osób z niepełnosprawnością intelektualną, sprzężoną, z niedosłuchem oraz z niedowidzeniem – uczniów ostatnich klas zawodowych szkół specjalnych oraz szkół przysposabiających do pracy powyższe problemy:

- brak odpowiedniego zaprezentowania potencjalnym pracodawcom szczegółowych i konkretnych umiejętności, jakie posiada dany absolwent oraz jego osobistych kompetencji i predyspozycji związanych z pracą;
- brak wiedzy absolwenta (i jego rodziny) oraz pokierowania nim – na jakich stanowiskach pracy i w jakich firmach jego umiejętności i predyspozycje będą przydatne.

Testowanie pozwoliło na sprawdzenie innowacji w praktyce. Innowacja jest skuteczna jedynie wobec O z N, które mają motywację do podjęcia pracy, chcą pracować i są do tego zachęceni przez swoje rodziny. Na rynku obecnie istnieje deficyt pracowników podejmujących prace proste. Pracodawcy chętnie deklarują zatrudnienie O z N – co do których mają większą pewność, co konkretnie dana osoba potrafi wykonywać. Dodatkową zachętą są tu udogodnienia związane z zatrudnianiem O z N (dofinansowanie do wynagrodzeń i do wyposażenia stanowiska pracy, obniżanie składek na PFRON, itd.). Reasumując – w wyżej omawianych sytuacjach aktywizacja zawodowe O z N jest łatwa.

Jednak innowacja nie jest skuteczna, gdy:

- uczeń niepełnosprawny (z różnych przyczyn) nie nabył umiejętności związanych z pracą, w związku z tym diagnoza pozytywna, opis jego umiejętności i kompetencji będzie bardzo skromny;
- rodzina takiego ucznia jest przeciwna, by po ukończeniu szkoły podjął on pracę.

Zastosowanie innowacji wiąże się dla użytkowników z następującymi korzyściami:

- skuteczną aktywizacją zawodową;
- wzrostem „zatrudnialności” absolwentów, co podnosi prestiż i popularność danej szkoły;
- łagodzeniem wśród społeczeństwa, głównie wśród pracodawców negatywnych stereotypów O z N intelektualną.

Dla odbiorców będą to korzyści związane z:

- oczywiście ze wzrostem szans na zatrudnienie i samym zatrudnieniem;
- podniesieniem ich samooceny – O z N uświadomi sobie, iż posiada pozytywne cechy i umiejętności;
- łączący się z powyższymi wzrost motywacji do aktywności w ogóle i do poszukiwania pracy.

10. Opis zasobów niezbędnych do wdrożenia produktów przez potencjalnych użytkowników (zaplecze techniczne, kadra, status prawny etc.)

W tym miejscu należy opisać jakimi zasobami powinien dysponować potencjalny innowator. W polu należy uwzględnić zarówno zasoby osobowe jak i potencjał techniczny. Np. kadra – wykształcenie doświadczenie, inne umiejętności, czy powinna być wcześniej przeszkolona i przez kogo; w opisie potencjału technicznego – uwzględnienie dostępności dla ON.

(min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Zastosowanie innowacji nie wymaga specjalnych zasobów.

Co do kadry, potrzebni będą:

1. pedagog szkolny (najczęściej szkoły zatrudniają pedagoga), który przygotuje poszerzone CV – na wzór wypracowanego w projekcie, na podst. dokumentów wypracowanych w innowacji (ankiety, kwestionariusze, wywiady z nauczycielami zawodu, wychowawcami, itp.);
2. doradca zawodowy, który przygotuje dla każdego ucznia spis stanowisk pracy i firm z lokalnego rynku, w których umiejętności tego ucznia mogą być wykorzystywane; w razie braku doradcy zawodowego w szkole można skorzystać z pomocy doradców zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych;
3. lekarz medycyny pracy – do ewentualnych konsultacji dotyczących wskazań i przeciwwskazań danej O z N do pracy na określonych stanowiskach.

Ww. kadra powinna mieć doświadczenie w pracy z O z N intelektualną i sprężoną.

Zastosowanie produktów innowacji nie wymaga specjalnego przeszkolenia, choć z pewnością osobom stosującym innowację po raz pierwszy byłoby pomocne.

Ewentualny potencjał techniczny – to komputery i drukarki – aby wydrukować poszerzone CV – sprzęty te są w posiadaniu każdej szkoły.

11. Opis działań niezbędnych do wdrożenia produktu

W tym miejscu należy opisać jakie działania powinni wdrożyć potencjalni użytkownicy, żeby wdrożyć innowację. Działania należy opisać w sposób chronologiczny, z uwzględnieniem parterów niezbędnych do wdrożenia innowacji, ewentualnego podziału zadań i czasu, który jest niezbędny do realizacji każdego z kroków. Np. w przypadku szkoleń – program, czas, ewentualny koszt, wymagania wstępne, kto ewentualnie może przeprowadzić.

(min. 2000 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

1. Szczegółowe zapoznanie się z produktami i procedurą zastosowania innowacji. Ewentualne pytania i konsultacje z autorami innowacji – ok. 20 godz.

2. Wytypowanie uczniów ostatnich klas szkół zawodowych specjalnych i przysposabiających do pracy, którzy nie będą przystępować do egzaminu przed OKE.
3. Przeprowadzenie przez pedagoga ankiet, wywiadów i kwestionariuszy na temat każdego ucznia – tj. zebranie materiałów do poszerzonego CV (kompetencji, umiejętności szczegółowych O z N) – ok. 20-30 godz./uczeń.
4. Ewentualne konsultacje z lekarzem medycyny pracy.
5. Opracowanie poszerzonego CV (pedagog, wychowawca) – ok. 5 godz./osoba.
6. Opracowanie przez doradcę zawodowego listy stanowisk pracy oraz listy firm na lokalnym rynku pracy, gdzie umiejętności i kompetencje danego ucznia mogłyby zostać wykorzystane – ok. 5-8 godz./uczeń.

12. Szacunkowa kalkulacja nakładów finansowych niezbędnych do wdrożenia produktów

Obejmuje wszystkie etapy. (min. 2000 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

Zastosowanie innowacji nie wymaga specjalnych nakładów.

Praca związana z opracowaniem poszerzonego CV oraz listy zawierającej wskazówki co do szukania zatrudnienia może zostać zrealizowana na warunkach zatrudnienia pedagoga szkolnego lub przy współpracy specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej, a więc bez dodatkowego dofinansowania.

Według naszej opinii zaangażowanie czasowe wynosi ok. 25-30 godzin pracy na każdego ucznia.

Jedynym dodatkowym kosztem będzie tu konsultacja lekarza medycyny pracy. W zależności od rodzaju badań dodatkowych będzie to wielkość od 80 do 200 zł na 1 ucznia.

13. Opis korzyści i zagrożeń ze stosowania innowacji a także sposoby niwelowania zagrożeń

W tym miejscu należy opisać jakie korzyści mogą uzyskać innowatorzy ze stosowania innowacji. Korzyści mogą dotyczyć tych po stronie grup odbiorców i użytkowników (jak mniejsze koszty aktywizacji, szybsza metoda etc. (min. 1800 znaków, maks. 3600 znaków ze spacjami)

1. Korzyści dla użytkowników:
  - wzrost prestiżu szkoły i jej popularności w środowisku lokalnym – jako placówki skutecznie wprowadzającej uczniów na rynek pracy, co może wiązać się ze zwiększonym naborem do kl. I;

- zastosowanie szybszej i bardziej skutecznej metody pomocy absolwentom w wejściu na rynek pracy.
2. Korzyści dla odbiorców:
    - skuteczne znalezienie pracy;
    - wzrost samooceny związany z posiadaniem dokumentu, w którym opisane zostały pozytywy (umiejętności, kompetencje);
    - wzrost motywacji do szukania pracy związany ze wzrostem samooceny;
    - ogólny wzrost aktywności absolwentów.
  3. Inne korzyści:
    - łagodzenie negatywnego stereotypu O z N intelektualną, szczególnie wśród pracodawców.
  4. Zagrożenia dla użytkowników:
    - opór ze strony rodziny uczniów – część rodzin nie chce, by ich dzieci weszły na rynek pracy, bo np. obawiają się utraty świadczeń, faktu, iż dziecko nie poradzi sobie, będzie wykorzystywane przez pracodawcę, itp.
  5. Zagrożenia dla odbiorców – brak.

14. Załączniki

1. Załącznik nr 1 – wzór poszerzonego CV ucznia
2. Załącznik nr 2 – opis ucznia, dor. zawodowy, psycholog
3. Załącznik nr 3- opis umiejętności – nauczyciel zawodu
4. Załącznik nr 4 – opis ucznia- pedagog
5. Załącznik nr 5 – opis ucznia wychowawca